

Kroegverhalen

De damsport wordt van oudsher veelal in café's beoefend. Geen wonder dat er in de loop der tijd een hoop ware en iets minder ware overleveringen zich in de kroeg afspeelden.

Bij sommige beroemde standen hoort een verhaal. Alom bekend is het voorbeeld van de mysterieuze Afrikaanse dammer Woldouby, die op kermissen en in kroegen weddenschappen aanging over de waarde van een stelling. De Senegalees kende de positie zo goed dat hij indien nodig naar winst of remise speelde. Waarschijnlijk gaat het hier om een "Urban legend", een verhaal dat niet waar is maar wel steeds weer wordt doorverteld. Feit is dat Woldouby tussen 1910 en 1912 tot de sterkste spelers van Parijs, en dus destijds de wereldtop, behoorde. Ook het boek "Damgeheim staatsgeheim" uit 1983 van wijlen oud-wereldkampioen Iser Koeperman moet men met een flinke korrel zout nemen. Amusant maar uiterst ongeloofwaardig is de anekdote waarin Koeperman beschrijft eerst hoe hij in de jaren zeventig in een Parijse nachtclub meer geld besteedt dan zijn Sowjet-beurs aankan. De nachtclubeigenaar herkent natuurlijk(!) Koeperman als de veel-

voudig wereldkampioen dammen en geeft hem enkele dagen de tijd om zijn schuld te betalen. Zoals het in een spannend boek betaamt vindt de held een oplossing. Toevalig komt hij een dag later langs een kroeg waar een dambord voor het raam staat. Hij gaat naar binnen en treft daar een sterke lokale speler die voor geld tegen uitdagers speelt. Vanzelfsprekend herkent deze dammer Koeperman niet en enige tijd later heeft de wereldkampioen ge-

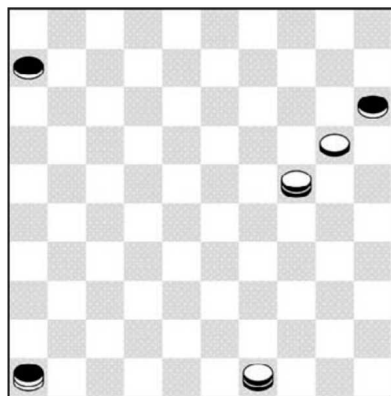

Diagram 1

noeg geld gewonnen om zijn nachtclubschulden af te lossen. Een mooi broodje aap verhaal ware het niet dat Koeperman het zelf schreef en waarschijnlijk serieus bedoelde. Het fragment in **diagram 1** kent eveneens een kroeg-geschiedenis. Hoofdrolspeeler is een zekere Tassi uit Marseille die in de tweede helft van de achttiende eeuw leefde en de bijnaam "de Markies" had. Ook hij ging weddenschappen aan met omstanders. Het eindspel is remise na de volgende gedwongen spelgang: 1. 49-35 06-11 [gedwongen want de dam mag zich niet verroeren] 2. 35-40! [op 35-44 laat zwart immers de schijf slaan en brengt zijn dam in veiligheid op de

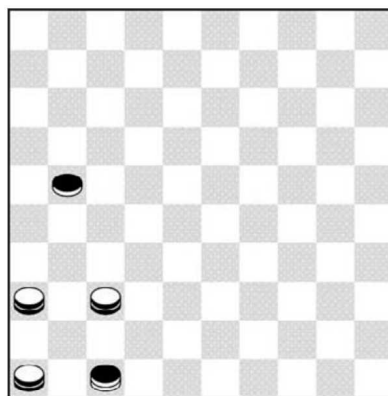

Diagram 2

tric-traclijn. 2. ... 11-16 [ook 46-05 geeft remise maar na (11-17)? gaat zwart verliezen door de variant 40-18! (17-21) [[gedwongen want nu volgt op 46-05 het thematische 18-22! (17x28) 24-35 (15x24) 35x46!]] 18-22! (21-26) opnieuw gedwongen 22-27! En na het gedwongen offer (26-31) 27x36 wint wit eenvoudig door de reeks (46-05) 36-27 (05-46) 27-49 (46-05) 49-40 (05-46) 40-35 en de witte vangstelling staat op zijn plek. Terug naar de analyse na 2. ... 11-16 3. 40-01 46-05 gedwongen. De zwarte losse schijf mag niet op de lijn 03-26 komen indien wit inmiddels de diagonaal 4-36 kan bezetten. 4. 01-40 05-46 5. 40-35 [wit moet "iets" proberen] 16-21 6. 35-44 21-27! Natuurlijk niet een andere zet want dan volgt als nog 44-22! met winst. 7. 44-33 27-31! [een laatste valletje zou zijn

(27-32)? waarna wit wint middels 33-42!] 8. 33-38 31-36 [(31-37)? 38-47!+] 9. 38-33 46-05 remise. Men kan zich voorstellen dat dit verraderlijke standje heel wat slachtoffers kende! **Diagram 2** heeft niet een kroeg-achtergrond maar misschien brengt het u op een idee voor tijdens een clubavond. Wit kan winnen, maar dat is geen simpel klusje. Het enige goed plan luidt: 1. 46-41 47-15 [op (21-26) volgt 37-32! (47-15) [[indien de dam los gaat staan volgt 32-21! met winst]] 41-47! uit] 2. 37-14! 15-47 [gedwongen want de dam mocht opnieuw niet los staan en op (21-27) slaat wit winnend naar veld vier] 3. 14-19! 47-20 [opnieuw de enige] 4. 19-30!! 21-26 [Op a) (20-03)? volgt immers 30-08! et cetera, terwijl na b) (20-15) 41-10! wint. Het mooiste is c) (20-42) 36-31! (42x26) 30-48!+] 5. 30-43!! Hiermee maakt wit wederom gebruik van de dreiging 43-21! et cetera. Gedwongen is derhalve 5. ... 20-03 6. 41-37!! 03-17 [(26-31) 37x26! (03-14) 36-09! (14x03) 43-25+] 7. 37-46! 17-06 [(17-50) 43-21!+] 8. 43-32! En na een lange zwerftocht heeft wit de motiefstand bereikt. Er dreigt 36-22 en na (06-50) wint het al genoemde 32-21! (26x17) en 46-28 Moeilijk maar fraai!.